

Тема Організація (орган) з сертифікації

План

10.1. Структура та функції організації (органу)

10.2. Вимоги до персоналу та документації

10.3. Акредитація організації з сертифікації

10.1. Структура та функції організації (органу)

Органами сертифікації можуть бути акредитовані державні організації, що мають статус юридичної особи та можуть бути визнані третьою стороною.

Діяльність органу з сертифікації здійснюється під керівництвом Національного органу з сертифікації на підставі укладеної з ним угоди. Організація може бути акредитована як орган з сертифікації, якщо вона є незалежною від виробника, розробника, постачальника, споживача і має компетентність, яка дає змогу їй проводити сертифікацію у заявленій галузі акредитації. Для цього організація повинна мати:

1. Організаційну структуру, адміністративні та юридичні права для управління роботами з сертифікації в заявленій галузі сертифікації.

2. Компетентний персонал, кваліфікація якого підтверджена документально за результатами атестації.

3. Актуальний фонд з нормативних документів на продукцію та методи її випробування.

4. Систему двосторонніх зв'язків з виробниками або постачальниками сертифікованої продукції, яка забезпечує своєчасне їх інформування про заплановані зміни вимог нормативних документів на продукцію.

5. Договірні зобов'язання з акредитованими в Системі випробувальними лабораторіями (центрами), а разі необхідності - з органами сертифікації систем якості.

6. Штатний персонал, який веде технічний нагляд за виробництвом сертифікованої продукції, або договори на проведення нагляду з органами сертифікації систем якості чи з територіальними центрами стандартизації, метрології та сертифікації НОС України.

7. Статут що визначає її діяльність.

8. Положення про орган з сертифікації продукції.

9. Настанову з якості.

10. Комплект організаційно-методичних та нормативних документів системи сертифікації продукції у заявленій галузі акредитації.

11. Документи, що встановлюють правила та порядок проведення технічного нагляду за виробництвом та випробуваннями сертифікованої продукції.

12. Досвід роботи з сертифікації, що підтверджено документально за результатами виконаних робіт.

Орган з сертифікації повинен забезпечувати конфіденційність інформації, що становить професійну або комерційну таємницю.

У загальному випадку організаційну структуру органу з сертифікації утворюють: керівник, Рада, виконавчі групи. До його складу може входити акредитована випробувальна лабораторія (центр).

Керівник органу з сертифікації здійснює управління діяльністю та несе відповідальність за його функціонування у Системі перед Національним органом з сертифікації.

Раду органу з сертифікації очолює керівник органу, який підзвітний Раді у своїй діяльності. Склад Ради затверджується

Національним органом сертифікації та включає представника Національного органу сертифікації, представників виконавчих груп і випробувальних лабораторій (центрів).

У своїй діяльності Рада органу з сертифікації здійснює такі функції:

- формує політику органу з сертифікації та здійснює контроль за її проведенням;
- розробляє пропозиції щодо удосконалення роботи органу з сертифікації;
- здійснює обмін досвідом виконання робіт з сертифікації з іншими організаціями.

Виконавчі групи в загальному випадку здійснюють такі функції:

- формують та актуалізують фонд нормативних документів, що використовуються під час сертифікації продукції галузі акредитації;
- розробляють та ведуть організаційно-методичні документи органу з сертифікації;
- приймають та розглядають заявки на сертифікацію продукції, готують рішення за ними та взаємодіють із заявниками під час проведення сертифікації;
- проводять відбір та ідентифікацію зразків продукції для випробувань;
- проводять аналіз наданих документів та протоколів випробувань;
- взаємодіють з органами сертифікації систем якості, акредитованими випробувальними лабораторіями, територіальними центрами стандартизації та метрології під час проведення робіт з сертифікації;
- оформляють та видають сертифікати відповідності;
- здійснюють технічний нагляд за атестованим виробництвом тощо.

10.2. Вимоги до персоналу та документації

Персонал органу з сертифікації має бути підготовлений для компетентного виконання обов'язків, що закріплені за ним. Органом з сертифікації повинен вестись облік відомостей про кваліфікацію, навчання та професійний досвід співробітників.

Орган з сертифікації повинен мати постійний персонал у достатній кількості, вільний від контролю тих осіб, в яких є або може бути зацікавленість у результатах сертифікації продукції. До складу персоналу

входять або залучаються для проведення робіт з сертифікації аудитори, атестовані згідно з вимогами ДСТУ 3418.

Орган з сертифікації повинен мати “Положення про орган з сертифікації...”, “Порядок сертифікації...” та “Настанову з якості”, яка повинна містити всю інформацію, необхідну для ефективного функціонування системи забезпечення якості в тому числі:

- заяву про політику в сфері якості;
- стислий опис юридичного статусу органу з сертифікації;
- кваліфікацію та повноваження персоналу органу з сертифікації, як штатного, так і позаштатного;
- процедури підбору та навчання персоналу органу з сертифікації;
- процедури, пов’язані з розглядом апеляцій; процедури проведення внутрішніх перевірок функціонування системи якості;
- повноваження Ради органу з сертифікації, організаційну структуру, відповідальність та розподіл функцій між виконавчими групами;
- копії атестатів акредитації та паспортів випробувальних лабораторій (центрів), що зайняті в проведенні випробувань продукції, яка сертифікується;
- перелік субпідрядників, копії атестатів їх акредитації або інших документів, що підтверджують їх компетентність;
- посадові інструкції персоналу, що визначають службові обов’язки і відповідальність та ін.

У разі наявності затвердженого порядку сертифікації однорідної групи продукції, що міститься в галузі акредитації конкретного органу він (за необхідності) може розробляти доповнення до цього порядку щодо окремих процедур, які враховують специфіку діяльності органу.

Орган з сертифікації повинен мати:

- фонд актуалізованих нормативних документів на продукцію, що сертифікується, та на методи її випробувань, а також - підтримувати в робочому стані систему реєстрації та протоколювання;
- систему контролю за документацією, що забезпечує своєчасну актуалізацію та наявність на робочих місцях необхідних чинних документів.

Протоколи та реєстраційні записи повинні зберігатись протягом строку, встановленого в ДСТУ 3415.

10.3. Акредитація організації з сертифікації

Акредитація органу з сертифікації у Системі є офіційним визнанням його права проводити сертифікацію продукції на відповідність вимогам нормативних документів відповідно до галузі його акредитації. Роботи щодо акредитації органів з сертифікації продукції організовує та проводить Держспоживстандарт України (орган з акредитації).

Акредитація органу з сертифікації передбачає такі основні етапи:

- подання та експертиза документів;
- укладання договору між НОС України (органом з акредитації} і організацією-заявником на проведення акредитації в Системі;

- перевірка органу з сертифікації;
- розгляд результатів перевірки;
- оформлення та видача атестата акредитації;
- укладання угоди з НОС України.

Під час акредитації визначається порядок інспекційного контролю за діяльністю органу з сертифікації протягом строку акредитації.

Організація, що претендує на акредитацію подає заявку та комплект документів, що містить:

- проект «Положення про орган з сертифікації...»;
- проект «Порядок сертифікації...»;
- “Настанову з якості”;
- копію наказу керівника організації-заявника про створення на базі структурного підрозділу – органу з сертифікації (за необхідності);
- відомості про аудиторів;
- проект «Галузь акредитації».

За результатами експертизи документів, що подані, складається експертний висновок з оцінкою відповідності органу з сертифікації вимогам, що встановлені цим стандартом. Перевірка здійснюється комісією, що складається з компетентних фахівців та призначається наказом Голови НОС України (керівника органу з акредитації). Робота комісії проводиться за програмою, що затверджується Головою НОС України (керівником органу з акредитації).

Перевіркою встановлюється відповідність фактичного стану органу з сертифікації поданим документам та його здатність виконувати заявлені функції. За результатами перевірки складається акт, який підписується членами комісії та доводиться до відома керівника органу з сертифікації.

Держспоживстандарт України (орган з акредитації) розглядає результати перевірки та в разі позитивного рішення про акредитацію проводить:

- затвердження «Положення про орган з сертифікації...» та «Порядку сертифікації...»;
- підписання угоди між органом з сертифікації та Держспоживстандартом України;
- оформлення та видачу атестата акредитації. Орган з сертифікації реєструється в Реєстрі Системи. У разі негативного рішення кошти, отримані за договором, організації не повертаються.

У період дії атестата акредитації та угоди Держспоживстандарт України (орган з акредитації) або інша організація за його дорученням здійснює інспекційний контроль за діяльністю органу з сертифікації. Діяльність з інспекційного контролю оплачується органом з сертифікації на умовах, що встановлені угодою.

У разі порушення умов акредитації та угоди Держспоживстандарт України (орган з акредитації) приймає рішення про припинення дії або скасування атестата акредитації та розірвання угоди. Орган з сертифікації

може подати в зв'язку з цим апеляцію до НОС України (органу з акредитації).

За шість місяців до закінчення строку дії атестата акредитації орган з сертифікації, що має намір продовжити дію акредитації, подає заявку. Порядок повторної акредитації встановлюється залежно від результатів інспекційного контролю і вона може проводитись за повною або скороченою процедурою. Склад комісії, програма і терміни перевірки регламентуються наказом НОС України (органу з акредитації).

Акредитований орган з сертифікації, що претендує на розширення своєї галузі акредитації, подає заявку за визначеною формою. До заявки додаються всі необхідні відомості про додаткову галузь акредитації. Акредитація може проводитись за повною або скороченою процедурою, яка регламентується програмою перевірки з метою розширення галузі акредитації, затвердженої Г оловою НОС (керівником органу з акредитації) або його заступником. Ступінь скорочення встановлюється в кожному конкретному випадку.

У разі отримання позитивних результатів оформлюється додаткова галузь акредитації органу за розширеною номенклатурою, яка затверджується наказом НОС України (органу з акредитації).

Запитання для самоконтролю

1. Умови акредитації організації, як органу з сертифікації? Які елементи повинні бути у організації, яка претендує на проведення сертифікації?
2. Охарактеризуйте організаційну структуру органу з сертифікації.
3. Охарактеризуйте функції органу з сертифікації.
4. Які функції здійснюють виконавчі групи?
5. Охарактеризуйте вимоги до персоналу органу з сертифікації.
6. Охарактеризуйте вимоги до документації органу з сертифікації.
7. Які основні етапи передбачає акредитація органу з сертифікації.
8. Охарактеризуйте процес перевірки органу з сертифікації.